

SAMMANSTÄLLNING AV SVAREN PÅ Valenkäten till de kommunala politiska partierna i Orsa INFÖR VALET 2022

Om ert parti får makten i Orsa kommun under nästa mandatperiod vill ni då:

Markera med Ja, Nej eller vet ej för ert parti

	 Centerpartiet	 Krisdemokraterna	 Liberalerna	 Miljöpartiet	 Moderaterna	 Socialdemokraterna	 Sverigedemokraterna	 Vänsterpartiet
1. Mat								
A. att kommunen vid upphandling ställer krav på ekologisk mat till de kommunala köken?								
B. främja hållbar och ekologisk matproduktion i närområdet?								

I så fall hur?

Vi prioriterar i första hand ökad andel lokalproducerad mat i kommunens kök och står samtidigt bakom målet om minst 30% ekologisk. Det är inte realistiskt att kräva 100% ekologiskt. De två senaste livsmedelsupphandlingarna har inneburit mer lokalproducerat och vi kommer fortsätta arbeta i den riktningen.

Genom mål och kravställning i upphandlingar.

Genom att kommunen markerar sin målsättning att främja hälsa och miljö i upphandlingen och anpassar förfrågningsunderlagen så det blir möjligt för lokala producenter att lämna offert.

A och B Stod redan i vårt valprogram 2018-2022 Via uppdrag till inköpsavdelningen

Genom att specificera krav i upphandlingsdokumenten, så att de lokala odlarna kan vara med och ge anbud.

Att uppmuntra odling vid förskolor och skolor och att de skolungdomar som kommunen erbjuder sommarjobb kan få i uppgift att sköta om skolodlingarna under sommaren.

Främja hållbar och ekologisk och även närodlad matproduktion vid offentlig upphandling.

Samtliga livsmedel som upphandlas offentligt ska vara producerade enligt gällande svensk miljö- och djurskyddslagstiftning. En satsning bör göras för att i första hand öka andelen närproducerade livsmedel i de offentliga upphandlingarna. De inköpsregler som den offentliga sektorn fastslår ska i första hand gynna närproducerad mat framför exempelvis ekologisk

3. att strandskyddet i sin nuvarande form bör behållas

Om nej, i så fall varför?

Vi vill utgå från kommunens och medborgarnas makt att avgöra lokalt vad som är skyddsvärd natur, och vad som ska kunna tas i anspråk för bebyggelse och utveckling. Vi vill komma bort från de fullständigt orimliga regler från 1975, som har gjort det omöjligt att bygga och bo vid små bäckar, sjöar och vattendrag.

Motivation till Ja: Kommunen och länsstyrelsen måste vara generös med dispens när det uppenbart inte finns risk vare sig för framtida översvämning eller hot mot tillträde till strand. Viktigt att goda möjligheter finns till byggande med sjöutsikt och närhet till vattendrag. Tydliga riktlinjer måste finnas när det gäller tolkning av närhet till vattendrag, bäck och dike.

Dagens strandskydd är inte förutsägbart och det behöver ta större hänsyn till att förutsättningarna varierar i landet. Det lägger också allt för stora begränsningar vid mindre vattendrag och småsjöar. Ett förändrat strandskydd ska fortsatt värna de natur och rekreativvärden värden våra stränder tillför och zon för fripassage ska säkerställas

Kommentar: Mp Orsa har lämnat in ett eget betänkande som remis och höll inte med övriga i KS. Mp var det enda partiet som diskuterade frågan med Byggnadskontorets chef. Vi två var överens om innehållet men hade olika lösningar/drog olika slutsatser.

Det må preciseras vad som räknas som vattendrag. Hur stora ska det vara och hur stor del av året ska det vara vatten i "de blå strecken".

Moderaterna vill ge kommunerna större möjlighet att själva styra över strandskyddet. Vi vill ge större möjligheter till intresseavvägningar.

Vi har ingen strand

Förslaget som regeringen lagt fram för att delvis lätta på strandskyddet är otillräckligt för att verkligen underlätta byggande nära vatten, dessutom är det på flera sätt otydligt. Det nationellt likriktade strandskyddet behöver avskaffas. Skillnaderna mellan storstäderna och exempelvis Norrlands inland är så stora att samma regelverk över hela landet inte har varit och inte är rimligt. Det måste finnas ett större regionalt och framför allt kommunalt inflytande över var det ska vara tillåtet att bygga strandnära. Landsbygdskommunerna konkurrerar i dag med storstadsområdena om invånare, företag och kvalificerad arbetskraft. Det är attraktivt att få bygga och bo nära vatten, därför är ett rimligt strandskydd som i hög grad tillåter byggande, en viktig landsbygdsfråga.

4. E45 Vattnäs Trunna

Anser ni att den planerade vägen **inte** ska få byggas?

Se kommentar på sid 6

5. Transporter A. bygga fler cykelvägar i kommunen?								
B. utveckla kollektiva färdmedel i kommunen?								
I så fall var? Trafikverket har ansvar för E45 Vattnäs-Trunna och vi anser att det är viktigt att de kommer fram till en lösning, att bygget kommer i gång och att de samtidigt löser frågan om cykelväg Orsa-Mora. Därutöver finns behov av komplettering av cykelvägnätet. Kollektivtrafiken är numera ett ansvar för Region Dalarna, och vi vill ha ett nytt avgiftssystem som stimulerar ökat kollektivt resande och att skolresor- och arbetspendling prioriteras. Vi jobbar för pendeltågstrafik mellan Orsa och Mora. Nuvarande sträckning av E45 kan bibehållas genom breddning och nödvändiga säkerhetsåtgärder. Därmed räddar vi både jordbruksmarken i Holen-Lindänget och skogsområdet Vattnäs-Vångsgärde. Säkra cykelvägar måste planeras som gör det möjligt att nå centrum från kringliggande byar och omland. Pendeltågstrafiken måste snarast startas igen. Hårda krav måste ställas på IBAB och Regionen. Vi behöver jobba mer med att få bättre cykelvägar mellan Mora och Orsa och få igång kollektivtrafiken på inlandsbanan. 5A Ett sammanhängande cykelbanenätverk. Plus Orsajönrunn för arbetspendling och turisterna 5B Tillsammans med C vill Mp Orsa få igång tågpendeln från Orsa Born med nya stopp vid Orsaskolan, Mora Noret (under 45:an) och förlängd till Mora folkhögskola/Morkalby/Tomtebo. En kartläggning av var det skulle vara lämpligast att bygga ut cykelvägar bör göras för att få ett bra underlag till var man skall prioritera en utbyggnad av cykelvägarna. Att kommunen driver på så att det skapas en samåkningsapp som privatpersoner, färdtjänst, sjukresor, kollektivtrafiken och företag kan använda för att kunna utnyttja alla fordon som åker omkring och som har plats för fler passagerare, paket mm. Järnvägstrafik på Inlandsbanan inklusive pendeltåg mellan Orsa och Mora. På olika sätt främja samåkning								
6. Skog att kvarvarande skogar som har höga naturvärden ska skyddas i Orsa?								
7. Koppången att Koppången ska bli nationalpark? (för att främja turismen då björnparken lagts ner)								

8. Byggande

verka för miljösmart byggande vid nybyggnation och renovering

9. Arbeta för ett fossilfritt Orsa? Ge exempel

Kommunens bilar ska i första hand drivas av fossilfria bränslen.
Fortsätta satsningen på solenergi på kommunens lokaler.
Fortsätta producera fossilfri el vid det av kommunen delägda Unnåns kraftverk.

**Solenergi på alla kommunala byggnader*
**Satsa på ett strategiskt cykelvänligt Orsa*
**Utbyggnad av ladd-stolpar*
**Kommunen satsar på en kommunal elbilspark*
**Återställa våtmarker*
**Målsättning: Hyggesfritt skogsbruk inom Orsa kommun*

Genom ett aktivt arbete med en omställning till fossilfritt i kommunens egna resor och transporter. Minskat resande och val av fordon är det sätt vi direkt kan påverka och arbeta med.

Orsaborna borde producera minst lika mycket el än som förbrukas
a minska energiförbrukningen
b producera el både på privata tak och kommunala
c fler vindkraftverk på Mässingberget (max. 150 m höga)
d utreda vindmöjligheterna på platån mellan Orsa-Mora-Rättvik-Furudal-Skattungbyn

Att kommunen tar ansvar för att det byggs ut en infrastruktur för ladd-stolpar till elbilar på lämpliga ställen i hela kommunen. Skapa ny vindbruksplan i snabbare takt än vad som är planerat. Påskynda solcellsbyggande på kommunens och orsabostäders byggnader. Skaffa elbilar i så stor utsträckning som det är möjligt till kommunal verksamhet.

Kommunen ska stegvis införa elbilar inom kommunens verksamheter och främja övergång till större andel miljöbilar i Orsa.

Att det introduceras mer användning av solpaneler för befolkningen

Vi ser idag ingen möjlighet att göra Orsa helt fossilfritt, men vi ser gärna att steg tas i den riktningen. T.ex. bör samtliga fordon inom kommunens verksamhet vid upphandling vara av minst hybrid- eller gärna helt fossilfri teknik.

10. Vilka är de tre viktigaste åtgärderna inom **natur-, klimat- och miljöområdet** som ert parti vill genomföra i kommunen under nästa mandatperiod?

1.

Tillsammans med länsstyrelsen bidra till att det bildas ett naturreservat kring Helvetesfallet.

prioriterar att kommunen fullföljer Hållbarhetsstrategin enligt Agenda 30, där tre mål har prioriterats. Fortsätta återställningsarbetet av vattendragen i kommunen. Riva vandringshinder för siljans-öring och harr mm. Gamla förfallna dammbyggnader och timmerrännor rivs för mer normalt vattenflöde.

Att vi i våra upphandlingar av varor och tjänster har krav som minskar negativa effekter på natur och miljö.

*Op Orsa har ännu inte skrivit sitt valprogram klart.
Vi ska ta det på årsmötet den 29 juni. (NFOs kommentar: Har inte inkommit)*

Att göra ett nytt försök att förmå kommunen att ansöka om att Koppången skall bli Nationalpark

En av de viktigaste åtgärderna är den som vi nämnt i fråga 9, dvs c

Mer användning av solpaneler

Inga nya vindkraftverk skall byggas inom kommunens gränser. Detta för att spara på de höga naturvärden vi har inom vår vackra kommun

2

Det skogsbruk som många privatpersoner och företag i Orsa bedriver bidrar till att binda koldioxid. Samtidigt skapar det arbetstillfällen. Det här är viktigt att informera och slå vakt om.

Medvetandegöra frågornas oerhörda vikt genom kunskapsspridning där snabba åtgärder krävs. En kraftig folkupplysning borde kommunen ta initiativ till. Ex studiecirkel och öppna möten genom studieförbunden, miljöorganisationerna ex Naturskyddsföreningen, liksom övriga civilsamhället, med särskilt stöd för dessa de viktigaste frågorna inför framtiden.

Upplysta människor förstår bäst vad som måste göras och är då också ofta villiga att agera tillsammans med andra.

Att vi fortsätter att investera i sol-el på kommunala byggnader.

Har ej svarat

Att man påskyndar arbetet med en ny vindbruksplan.

En av de viktigaste åtgärderna är den som vi nämnt i fråga 9, dvs att kommunen stegvis ska införa elbilar inom kommunens verksamheter och främja övergång till större andel miljöbilar i Orsa

Mer ekologisk mat inom omsorg och skolan

Vid nybyggnation av kommunala fastigheter ser vi gärna att solcellsteknik nyttjas där det finns förutsättningar. Vi ser gärna även att det förenklas för privatpersoner att använda sig av solcellsteknik vid tex sökande av bygglov.

3

Åtgärda miljöproblemen vid Grönklitts reningsverk genom att bygga en VA-överföringsledning till Orsa.

Inventera alla tänkbara sätt och åtgärder att samla i en kunskapsbank inför framtiden. Kanske utlysa en tävling/aktion för åtgärder som kan rädda vår miljö för framtida generationer.

Några åtgärder har vi nämnt under fråga 9 här ovan.

Att kommunens egna resor och transporter blir mer hållbara.

Har ej svarat

Att bli duktigare på att skriva in miljökrav vid upphandlingar.

På riksnivå vill Moderaterna satsa på fossilfria elsystem och utveckling av kärnkraft. Bland annat genom att bygga ut elsystemet och att satsa på forskning och utveckling av små modulära reaktorer.

Mer restriktioner för bensin och diesel bilar i centrala Orsa

Många av våra vattendrag håller på att växa igen. Vi vill därför verka för en upprensning av dessa och områdena runt omkring.

Fler kommentarer på fråga nr:

4

Nya E45 ska INTE byggas utan en cykelgångväg ca 50 m öster om 45:an från Hembygdsgården till Vångsgärde

 	<p><i>Nej, inte enligt nuvarande förslag</i></p> <p><i>Vägens beskaffenhet är i dagsläget livsfarlig med den trafik som förekommer. Vid möten mellan tunga fordon ges inte utrymme för vare sig gående eller cyklister då vägen är för smal för att samtliga trafikanter skall kunna samsas om utrymmet.</i></p>
<p>5B</p> 	<p><i>Det vore bra för många innevånare i vår glest befolkade kommun att kunna resa mer frekvent med kommunala färdmedel, men det är i dagsläget tyvärr inte ekonomiskt försvarbart att utföra detta.</i></p>
<p>6</p> 	<p><i>Det är inte en kommunal fråga. När skogar omvandlas till naturreservat eller andra skyddsformer ska det som huvudregel vara frivilligt för markägaren. Det är länsstyrelsen som har ansvaret och statliga medel för skydd av skog.</i></p> <p><i>"Ja om frågan avser skogar med naturvärden där staten kompenserar och ersätter markägaren för att skogen skyddas."</i></p>
<p>7</p> 	<p><i>Naturreservatet ger redan fullgott skydd för Koppången, samtidigt som möjligheten till jakt är säkrad.</i></p> <p><i>Är mindre säker på det.</i></p> <p><i>Mp Orsa vill att hela Koppången inkl. En rand på 1 km som blir ett Tystområde (lagstiftningen finns inte ens). Bl.a. skulle 45:an få kontinuerligt trajekthastighetsmätning på 70 km/h. Draghundsklubben ska ha samma sätt att sköta sin verksamhet. Möjligen få hjälp med att skaffa en elektrisk hundspårdragningskoter.</i></p> <p><i>Vi har inga invändningar mot bevarandevärdet av Koppången och anser att skogsbruk ej bör förekomma där, Dock kan bildandet av en nationalpark innebära inskränkningar i jakten vilket innebär stora begränsningar för lokalbefolkningen. Vi anser därför att nuvarande form av naturreservat är tillräckligt för området.</i></p>
<p>8</p> 	<p><i>T ex genom att bygga mer i trä.</i></p>

	<i>Slipstenen ska byggas till stora delar i trä. Ett klimatmedvetet val</i>
10 	<p><i>Först och främst är det viktigt att kommunen fullföljer Hållbarhetsstrategin enligt Agenda 30, där tre mål har prioriterats, mål 3: Hälsa och välbefinnande, mål 7: Hållbar energi för alla och mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Viktigt att årliga budgetmedel avsätts för det arbetet och att fullföljning verkligen sker. Att vi inser, att medan vi tillfredsställer dagens behov enligt försiktighetsprincipen inte äventyrar kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.</i></p> <p><i>Vi beklagar att kommunen inte bättre förstått konsekvenserna av att sälja ut Rovdjursparkens aktier till marknadskrafterna. Rovdjurscentrum/-parken är ingen vanlig djurpark. Den kan utvecklas till ett ännu mer utvecklat centrum för rovdjursforskning. En viktig inriktning är att rädda utrotningshotade arter i världen. Fantastiskt att Orsa kan vara med i det arbetet. Vi anser att kommunen aktivt ska hjälpa till med att hitta en lösning till att behålla rovdjurscentrum/-parken, kanske i annan lämplig regi.</i></p>

	Överensstämmer med NFO:s ståndpunkt	Antal JA	49
	Överensstämmer inte med NFO:s ståndpunkt	Antal NEJ	18
	Avstår, vet ej eller tvekar	Antal	5

Resultat och sammanställning av partiernas svar skickas till Orsakompassen, Dalarnas Tidningar, Siljan News, Radio Dalarna och SVT Dalarna